

Typy spółdzielni energetycznych w Polsce

Monika Jaszcza
Polska Zielona Sieć

- Wstęp
- Porozmawiamy o:
 - Spółdzielniach energetycznych w liczbach
 - Typach spółdzielni w Polsce
 - Modelach rozliczeń i funkcjonowania
- Zakończenie - podsumowanie

Plan prezentacji

Kilka słów o prelegencie

Zajmuje się rozwojem spółdzielni energetycznych w Polsce. Od 2022 roku związana z ruchem „Więcej niż Energia” – szeroką społeczną koalicją działającą na rzecz energetyki obywatelskiej, efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii. Prowadzi warsztaty dla samorządów, przedsiębiorców i organizacji społecznych, budując współpracę między kluczowymi interesariuszami i wspierając rozwój lokalnych inicjatyw energetycznych.

Monika Jaszcza
Specjalistka ds. energetyki
obywatelskiej

Przedmiot działania spółdzielni energetycznej

Wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub biogazu rolniczego, lub biometanu, lub ciepła w instalacjach odnawialnego źródła energii (OZE),
obrót nimi lub ich **magazynowanie**, dokonywane w ramach działalności prowadzonej **wyłącznie** na rzecz tych spółdzielni oraz ich członków.

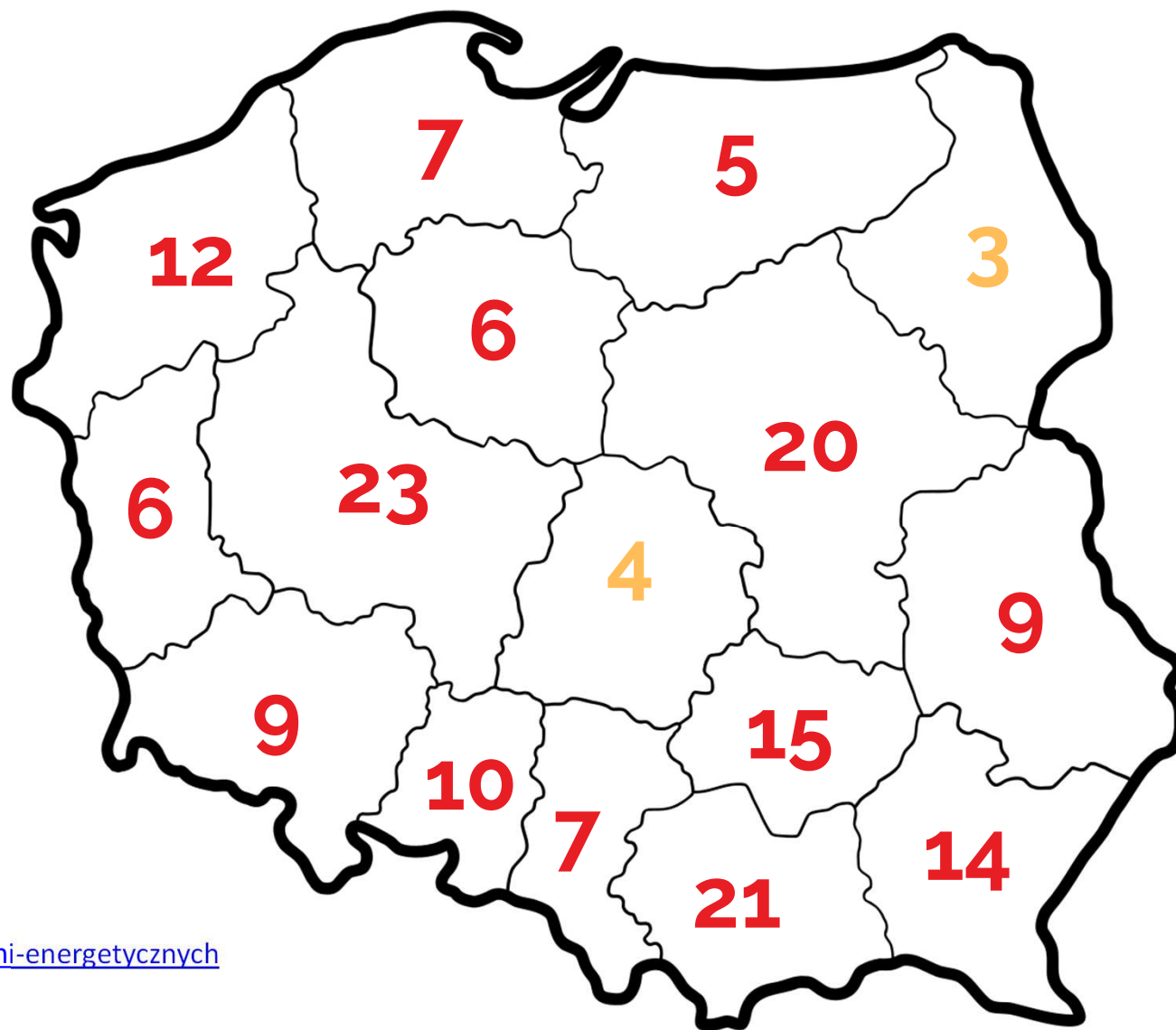

171

Spółdzielni
Energetycznych
w Polsce

<https://www.gov.pl/web/kowr/wykaz-spoldzielni-energetycznych>

stan na 21.10.2025

Spółdzielnie energetyczne w Polsce

- Obszar działania: gminy miejsko-wiejskie oraz wiejskie
- **Wszystkie** oparte są na instalacji fotowoltaicznej
- Tylko **dwie** SE - oficjalnie - posiadają magazyn energii (Spółdzielnia Energetyczna Pucka Energia, Spółdzielnia Energetyczna Majdan Królewski)
- **Trzy** zadeklarowały w KOWR posiadanie elektrowni wiatrowej (woj. wielkopolskie: Spółdzielnia Energetyczna Kłecko, SE Emabo, woj. opolskie: Bialska Spółdzielnia Energetyczna.)
- **Żadna** nie wytwarza ciepła czy biogazu

Spółdzielnie energetyczne w liczbach

- Liczba członków: **550**
- Liczba posiadanych instalacji: **950**
- Moc zainstalowana / wydajność instalacji: **ponad 66,86 MWe**

Najliczniejsza: **24 członków** Nasza Energia w Mszanie

Liczba instalacji: **1 - 28** (Zielony Goleniów)

Największa moc: **6,098 MWe**

(Spółdzielnia Energetyczna Stęszew)

Liczba punktów poboru: **1 - 182** (SE Majdan Królewski)

<https://www.gov.pl/web/kowr/wykaz-spoldzielni-energetycznych>

stan na 21.10.2025

Rodzaje spółdzielni energetycznych

Spółdzielnie założone przez osoby prawne

- minimum **3** osoby prawne
- najczęściej: gminy, przedsiębiorstwa, spółki komunalne
- motywacja: obniżenie kosztów energii instytucji, bezpieczeństwo energetyczne, rozwój lokalny

Spółdzielnie założone przez osoby fizyczne

- minimum **10** osób fizycznych
- grupy mieszkańców, rolnicy, lokalne społeczności
- motywacja: niższe rachunki za energię, samowystarczalność, współdzielenie korzyści

Jakie mamy w Polsce spółdzielnie energetyczne?

założone przez jednostki samorządowe

- jej członkami zazwyczaj są gminy, gminne ośrodki sportu, domy kultury, gminne biblioteki, gminne zakłady opieki zdrowotnej, np.

- w Skawinie SES - urząd gminy, Biblioteka Miejska, Muzeum Regionalne
- w Łądku Zdroju - urząd gminy, ośrodek kultury i ośrodek sportu
- Sudecka Energia w Czadrowie - dwie gminy: Czarny Bór i Kamienna Góra oraz PGK Sanikom
- Biodar w Ustroniu Morskim - urząd gminy, ośrodek kultury i firma zarządzająca gminną farmą fotowoltaiczną
- Sąsiedzi w Pieniężnie - spółdzielnia socjalna Sąsiedzi, urząd gminy

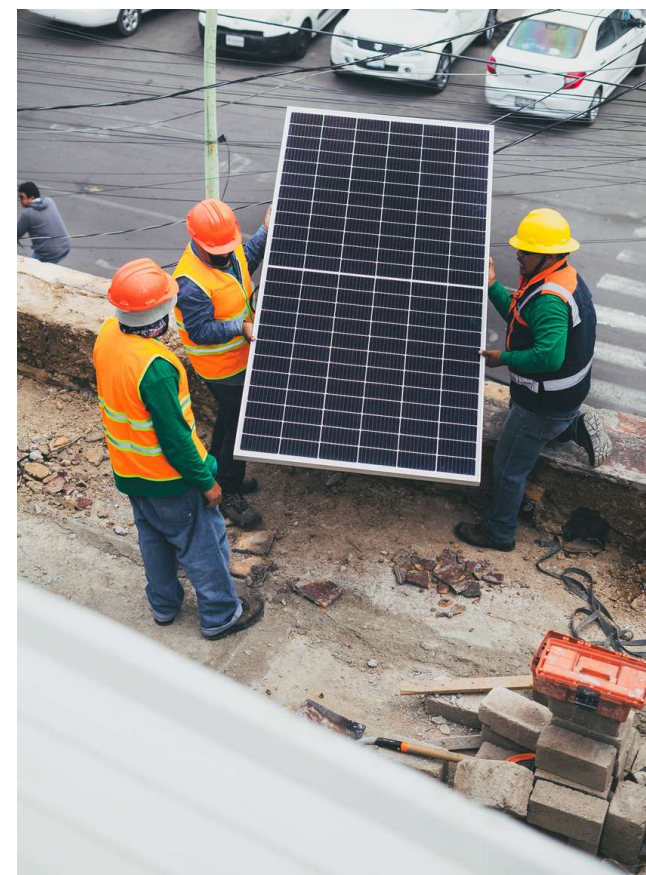
Spółdzielnie energetyczne samorządowe

Spółdzielnie samorządowe

Dlaczego powstają?

- chęć obniżenia kosztów energii w budynkach gminnych (szkoły, urzędy, oświetlenie uliczne),
- zwiększenie niezależności energetycznej gminy,
- poprawa jakości powietrza i wizerunku „zielonej gminy”.

Motywacja: stabilność finansowa i bezpieczeństwo energetyczne wspólnoty lokalnej.

Jakie mamy w Polsce spółdzielnie energetyczne?

założone przez przedsiębiorców - lokalne firmy:

- Nasza Energia w Mszanie i Meander w Krzyżanowicach
- Hrubieszowskie Spółdzielnie Energetyczne założone przez Hrubieszowską Telewizję Kablową w Hrubieszowie (3 SE)
- EMABO w Wolkowie (Wielkopolska)
- Spółdzielnia Energetyczna Morawiec Energy
- Spółdzielnia Energetyczna Wieluń w Wieluniu
- Spółdzielnia Energetyczna "EURO SILESIA" w Tułowicach

Spółdzielnie energetyczne przedsiębiorców

Dlaczego powstają?

- redukcja kosztów energii w firmach i zakładach produkcyjnych,
- lepsza konkurencyjność dzięki niższym rachunkom,
- możliwość wspólnego inwestowania w większe instalacje OZE.

Motywacja: ekonomia skali i wzmacnianie lokalnego biznesu.

Jakie mamy w Polsce spółdzielnie energetyczne?

założone przez osoby fizyczne

- jako grupa prywatnych osób, mogą to być mieszkańcy, sąsiedzi, znajomi z jednej wsi czy miasteczka, którzy zakładają spółdzielnię.

Pierwsza spółdzielnia osób fizycznych założona została w Bukowej

Lokalna Spółdzielnia Energetyczna w woj. świętokrzyskim, 14 członków założycieli

Spółdzielnie energetyczne osób fizycznych

Dlaczego powstają?

- chęć obniżenia rachunków za energię,
- możliwość wspólnego działania i dzielenia się korzyściami,
- budowanie więzi sąsiedzkich i solidarności.

Motywacja: oszczędności i wspólnota – energia jako dobro wspólne.

Modele spółdzielni energetycznych

Spółdzielnia energetyczna może funkcjonować w dwóch modelach:

- **Model wspólnego majątku** - instalacje OZE należą do spółdzielni, a energia rozliczana jest proporcjonalnie do udziałów członkowskich,
- **Model rozproszony** - instalacje należą do poszczególnych członków, a obrót energią następuje wewnątrz w ramach spółdzielni.

Modele spółdzielni - opcje rozliczania fotowoltaiki

- **Model transakcyjny Spółdzielni energetycznej**

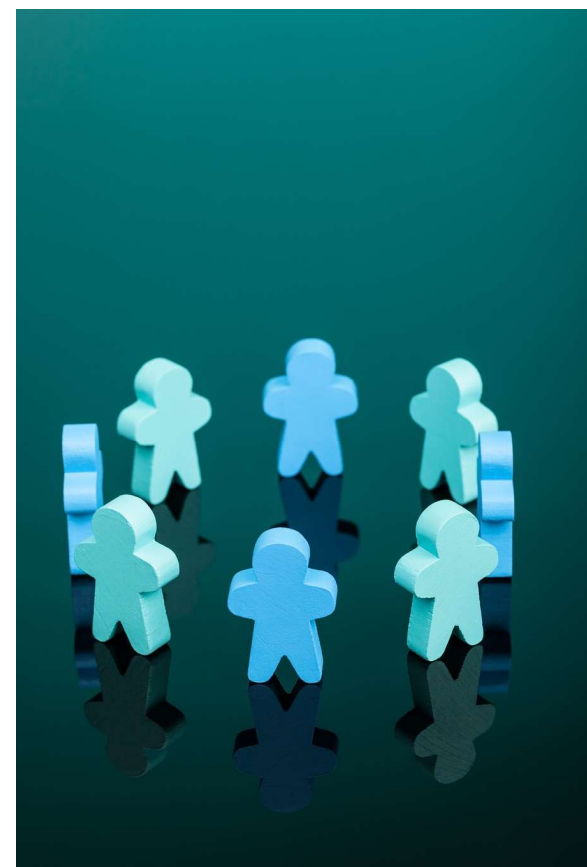
Spółdzielnia pełni tylko rolę rozliczającą transakcje między wytwórcami a konsumentami energii.

- **Model partycypacyjny**

Członkowie spółdzielni wnoszą kapitał, budują wspólne moce wytwórcze OZE, a dostępną energię dzielą proporcjonalnie do wkładów. Spółdzielnia nie sprzedaje energii, a jedynie administruje zasobem energii, który jest udostępniany członkom.

- **Model kapitałowy**

Spółdzielcy i zewnętrzne źródła finansują budowę wspólnych mocy wytwórczych, które stają się własnością spółdzielni. Zyski z produkcji energii są dzielone proporcjonalnie do wkładów kapitałowych. Energia jest sprzedawana po ustalonych stawkach, a instalacje członków może odkupić po amortyzacji lub po spłacie zobowiązania przypisanego do instalacji na jego terenie

Dane kontaktowe:

Monika Jaszcza

Polska Zielona Sieć

monikajaszcz@zielonasiec.pl

